

Tak orðið og ogna tær tað

— Eitt er at tala vakurt — eitt annað er at tala so at onnur skilja teg — og tað er vakurt, segði ein fyrilestrarhaldari á summarskeiðinum, Norsprák helt í Svøríki í summar.

Hallgerð Hansen umboðaði Móðurmálslærarafelagið á skeiðinum og feroyingar vera vertir fyri komandi summarskeiði, sum verður hildið í 1990

— Eitt er at tala vakurt — eitt annað er at tala so at onnur skilja teg — og tað er vakurt, segði ein fyrilestrarhaldari á summarskeiðinum, Nordsprák helt í Svøríki í summar.

Hallgerð Hansen umboðaði Móðurmálslærarafelagið á skeiðinum og feroyingar vera vertir fyri komandi summarskeiði, sum verður hildið í 1990.

— Eg var á summarskeiðinum, Nordsprák helt í Svøríki 26. juni til 2. juli undir heitinum «Tak orðið og ognu tær tað».

Nordsprák er felagskapur av móðurmálslærarafeløgum og av lærarum, sum undirvísar í norðurlandskum sum fremmant mál. Nordsprák hevur á hvørjum ári eitt summarskeið og onnur skeið í Norðurlondum.

Eg skal greiða eitt sindur frá hesum summarskeiði og samstundis boða frá, at summarskeiðið verður í Føroyum í 1990. Eg voni at áhugi er hjá okkara lærarum at fara á heitta skeið og at myndugleikarnir stuðla hesum peningaliga.

Summarskeiðið í Svøríki

Fyrilestrarhaldararnir vóru hesir: Gunilla Molloy úr Svøríki, Eyðun Andreassen úr Føroyum, Johan Storgård úr Finlandi, Lis Grabes úr Danmark, Liv Marit Aksnes úr Noregi og Bjørg Arnadóttir úr Íslandi.

Innihaldið í fyrilestrum var m.a., hvussu menn upp gjøgnum tíðina hava lýst kvinnuna. At málið ber kyn í sær, tað er um tulkningar, og at vit kvinnur sjálvar mugu

gera okkum sjónligar í málinum. Um fólkskapmentan, og tað at endurskapa søguna á pallinum. Um lagnina sum sannleikans vápn. Hetta at samalan einki ráðarum hevur longur í húskinum, i yrkinum, i frittiðini ella skúlanum, og skylduna hjá skúlanum at taka sær av hesum.

Eitt er kynstrið at tala vakurt, annað at tala so, at onnur skilja teg, og tað er vakurt.

Um rættarmál, politiskt mál og taluna til ávis høvi. At sameina ymisk málsmildi, sum myndir, at siga frá og tónleik. Ein stór hjálp var, at allir fyrilestrarhaldararnir stóðu fyri hvør sínum bólk, og at bólkaarbeiðið hevði tilknýti til fyrilesturin. Hvør bólkur segði frá, hvat hann hevði arbeitt við.

Høvuðsinnihaldið í bólkaarbeiðinum var mótsetningurin millum sjálvstöðuga hugsan og einvalda hugsan. At gera eina samrøðu ella tíðindasending, har uppgávan er aløp og verja og at yvirvalda og sannføra.

Tann íslenski fyrilestrarhaldarin visti eisini ein film, hon hevði gjørt saman við svenska sjónvarpinum um, hvussu íslendingar røkja málið. Hesin filmur verður vistur í læraraskúlanum hóskeiðið kl. 19.

Hetta var eitt gott og læruvikið skeið og undrunarvert, at ein so stór fjöld av lærarum, sum undirvísar frá fyrsta flokki í barnaskúlanum til hægri skúlar, kundu vera saman um evnið: tak orðið og ognu tær tað. Men ættarbondini gera sitt til, at slikt eydnast so væl.

Hóast vit ikki hava tann sama málsliga síðarv sum hini Norðurlöndini, eitt nú íslendingar, sum eiga eitt elligamalt skrift- og kirkjumál, sum gevur teimum eina sjálvsvirðing, sum ikki altíð er so lætt at fáa eyga á hjá okkum, so eiga vit kvæðini og dansin — og hann

anir enn — og hetta at siga frá er enn høgt í metum hjá okkum.

Men bara fyri 75 árum síðani, tá mamma mín fór úr í 7. flokk, fekk hon fyrstu ferð 1 tíma í feroyskum um vikuna, og hann skuldi liggja síðst á degi, so embætisbørnini kundu fara til hús, um tey vildu. Annars var undirvisingarmálið danskt — ja, sjálvt tá lærarin deildi «I satans ungers» var tað á danskum.

Hóast nógv er broytt, so hevur í hesum ári verið eitt orðaskifti um danskt og feroyskt í fólkskúlanum og íslenska árin á málið, sum í summum føri ikki kann sigast at hava elvt til samstarv millum norðurlandsk mál, heldur øvugt.

Vit hava lyndi at gloyma, at tað er ein spurningur um móðurmálið sum tað grundleggjandi í allari innlæring, og ikki minst at geva tí talaða málinum rúm, so vit ikki vera so fyrri, at vit hugsa á amerikonskum.

William Heinesen sigur einastaðni, at feroyingar seta sitt ljós undir skeppu, men teir vita, ljósið er har. Hetta er kortini ikki so galin barlast at hava.

Á hesum skeiði hava vit á egið hold kent ta meg, tað talaða orðið hevur — og ikki minst tað ótalaða orðið, og vit hava fingið sett orð á hetta. Tað er í hvussu er ein byrjan og treyt fyri, at vit megna at geva næminginum hetta, so hann tekur við orðinum. Veruliga er hetta gamalt evni — eisini teir gomul kinesararnir vistu um hetta at siga.

Eitt gamalt orðatak sigur:

Lurta og tú gloymir
Siggi og tú minnst
Ger tala og tú lærir.

Hallgerð Hansen

Studningur til LISTAFÓLK

Studningur, upphædd kr. 50.000, er leysur til listafólk, sum sýnt hava góðar gávur og sum ætla sær ella eru farin úttanlands at búgva seg út í málara-, myndhoggara- ella aðrari myndlist.

Umsóknir, stílaðar til Føroya Landsstyri, við øllum upplýsingum, eisini viðvíkjandi listarligari útbúgving áður og serliga viðvíkjandi teirri námsferð, peningurin ætlast nýttur til, skulu sendast Listafelagi Føroya, Tórshavn, í seinasta lagi 15. november 1989.

Listafelag Føroya
N. Mohrsgøta 3
188 Hoyvík

BADIRÚMS-
FLÍAS
KØKS-
FLÍAS
GÓLV-
FLÍAS

Vit hava eitt
stórt úrval.
Kom og hygg!

Íde-húsið
Hoyvíksvegur, tlf. 14680

SUÐUROYINGAR

Bílig kava- og píkadekk á goymslu av tí sera vælumtókta merkinum **VIBORG**.

Flest allar støddir á goymslu.

Eisini hava vit sera bílig nýggj lastbiladekk í øllum støddum.

Dømi: 11 — 22,5 Bert kr. 3.000,-

Við keyp av nýggjum dekkum, frí áseting og avbalansering.

Hvalbiar Dekkservice

v/ J. S. Kjærbo — Tlf. 75 105

GOTT BINGO

verður í Hósvíkar skúla
leygardagin kl. 16.00

Nógvir góðir vinningar.
Millum annað verður ein dustsúgvari
burturlutaður.

Bygdarhúsnevndin